

Príloha č. 7

Vyhodnotenie environmentálnych aspektov vrátane zdravotných aspektov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu

Dokumenty na medzinárodnej, európskej a národnej úrovni uvedené v tejto prílohe a nimi stanovené ciele boli využité pri príprave rámca pre hodnotenie možných rizík spojených s implementáciou opatrení daných v Programe na zlepšenie kvality ovzdušia pre aglomeráciu Košice a zónu Košický kraj pre jednotlivé kľúčové oblasti a sektory, za ktoré sa považujú: ovzdušie, doprava, priemysel, energetika, zdravie obyvateľstva a územný rozvoj.

Hlavné oblasti	Relevantné dokumenty na medzinárodnej, európskej a národnej úrovni a právne predpisy na národnej úrovni	Ciele strategických dokumentov a regulácie vyplývajúce z právnych predpisov
		Hodnotenie vzťahu medzi dokumentami na medzinárodnej, európskej a národnej úrovni, právnymi predpisy na národnej úrovni a strategickým dokumentom
Všetky oblasti	DOKUMENTY NA NÁRODNEJ ÚROVNI	
	Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030) (2019)	Strategický dokument na dosiahnutie lepšej kvality životného prostredia do roku 2030 je zameraný aj na opatrenia pre ochranu ovzdušia. V dokumente sa konštatuje, že kvalita ovzdušia v roku 2030 bude výrazne lepšia a nebude mať výrazne nepriaznivý vplyv na ľudské zdravie a životné prostredie, čo sa dosiahne výrazným znížením množstva emisií oproti roku 2005. Postupne bude utlmená výroba elektriny z uhlia. Vykurovanie v domácnostiach a doprava v mestách sa posunie k environmentálne prijateľnejším alternatívam. Posilní sa princíp uplatňovania BAT v priemysle, energetike ale aj poľnohospodárstve a v potravinárstve. Národný program znižovania znečisťovania bude zameraný na nákladovo efektívne opatrenia redukcie emisií. Ochrana ovzdušia sa bude riadiť zásadou „znečisťovateľ platí“. Zváži sa zavedenie systému obchodovania s emisnými kvótami pre látky znečisťujúce ovzdušie. Pokuty za znečisťovanie sa zvýšia do takej miery, aby prekračovanie limitov nebolo ekonomicky atraktívne.
	Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030 (2018)	Plnenie hlavných opatrení v oblasti ochrany ovzdušia v stratégii zameriavajúce sa na podporovanie efektívnejšie spaľovacie zariadenia a systémy vykurovania budú podporené opatreniami na zníženie vplyvu stacionárnych zdrojov prevádzkovaných v domácnostiach a dlhodobým opatrením V.1. Hlavné opatrenie v stratégii zamerané na zvýšenie podielu nízkoemisnej dopravy budú podporené dlhodobými opatreniami D.4, D.10 a D.12. V PZKO, v sektore doprava, je možné doplniť dlhodobé opatrenie D.7 Nízkoemisné zóny, ktorých prípravou by si mestá a obce vytvorili podmienky na znižovanie individuálnej automobilovej dopravy v zónach dopravného upokojovania (zníženie rýchlosti, zavádzanie nízkoemisnej dopravy).
	Program Slovensko (2022)	Jednou z hlavných priorít SD je Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia, ktorá cez 5 výziev je zameraná na podporu cieľov udržateľného rozvoja v Agende 2030 - žiadna chudoba (1); žiadny hlad (2); zníženie nerovností (10). Ďalšou prioritou je Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy, ktoré má 5 výziev zameraných na podporu cieľov udržateľného rozvoja - čistá voda a hygiena (6); dostupná a čistá energia (7); udržateľné mestá a komunity (11); ochrana klímy (13); život na pevnine (15). <i>PZKO cez prioritné opatrenie pre aglomeráciu Košice a zónu Košický kraj V.9 Obnov dom mini zabezpečí plnenie hlavnej priority Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia a to je 5. výzvy zabezpečenie prístupu k primeranému bývaniu pre ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením so zameraním sa na zvýšenie podpory bývania, najmä s dôrazom na znevýhodnené skupiny obyvateľstva.</i> <i>Prioritné opatrenie pre aglomeráciu Košice a zónu Košický kraj zamerané na osvetu O.1 Informovanie a osвета verejnosti v oblasti ochrany ovzdušia je v súlade s 5. výzvou Významné zníženie znečistenia a kontaminácie všetkých zložiek životného prostredia, pri zachovaní princípu znečisťovateľ platí, ktorá je zameraná na zvyšovanie všeobecného povedomia o správnych praktikách pri vykurovaní domácností.</i> Programu Slovensko, ktorý vychádza z európskeho cieľa Zelenšia nízkouhlíková Európa. Jednou zo šiestich priorít sú investície, ktoré podporia energetickú efektívnosť, znižovanie emisií skleníkových plynov, energiu z obnoviteľných zdrojov a uskladňovanie energie reflektujú aj globálnu situáciu a potrebu znižovania závislosti slovenskej ekonomiky na energetických zdrojoch z Ruska. Podporia investície na adaptáciu na zmenu klímy, prístupu k vode, na posilnenie ochrany prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, ako aj udržateľnú mestskú mobilitu. Pre zdravší život v mestách a obciach budú podporené investície do udržateľnej mestskej mobility, medzi nimi aj investície do ekologickej verejnej dopravy a cyklo dopravy.

		Plán spravodlivej transformácie (PST) pre územie Košického kraja má stanovené tri oblasti podpory. Opatrenia stanovené v PZKO budú realizáciou podporovať plnenie opatrení pre Oblasť podpory II - Prechod na čistú energiu a revitalizácia území (opatrenie 2.1 Podpora čistej energie a 2.3 Podpora udržateľnej miestnej dopravy). Ide o aktuálne prierezové a podporné opatrenie D.3 zabezpečenie nízkoemisného vozového parku MHD nákupom autobusov s nulovými emisiami.
Oblasť ovzdušia	DOKUMENTY NA NÁRODNEJ ÚROVNI	
	Národný program znižovania emisií (2020)	Stratégia ochrany ovzdušia Slovenskej republiky do roku 2030 sa zaraďuje medzi dlhodobé strategické dokumenty s celoštátnym dosahom. Stratégia zahŕňa dva kľúčové dokumenty, pričom 1. časťou je Národný program znižovania emisií, ktorý bol schválený vládou SR dňa 05. marca 2020 (číslo uznesenia 103/2020). Stratégia navrhuje prioritné opatrenia pričom množstvo emisií ovplyvnia aj opatrenia, ktoré budú prijímané v rámci stratégie na zlepšenie kvality ovzdušia. Tieto opatrenia majú väčší význam najmä z hľadiska kvality ovzdušia na lokálnej úrovni. Pre redukciu národných emisií ide o podporné opatrenia, ktoré prispievajú k zvýšeniu efektivity prioritných opatrení. Ide o opatrenia, pri ktorých nebolo možné vyčíslit ich kvantitatívny prínos, avšak možno ich považovať za súvisiace alebo podporné opatrenia, ktoré prispievajú k zníženiu emisií a k zvýšeniu efektivity prioritných opatrení.
		Aktuálne prierezové a podporné opatrenia ako aj dlhodobé opatrenia, ktoré sú detailnejšie rozpracované v PZKO sú v súlade s podpornými opatreniami na lokálnej úrovni stanoveným stratégiou na podporu prioritných opatrení v NPZE. Ide o opatrenia v NPZE podpora a rozšírenie nízkoemisnej dopravy v mestách (D.3); integrovaná doprava (D.14); rozšírenie železničných tratí a zvýšenie frekvencií spojov medzi aglomeráciami a vidiekom (D.4); podpora budovania zelenej infraštruktúry/zvýšenie využitia funkcií zelene v mestách (S.6, V.4); podpora cyklo dopravy a rozšírenie cyklotrás v mestách, medzi predmestiami a centrom mesta (D.10); tepelná izolácia rodinných domov; napojenie domácností na CZT (energetické úsporné opatrenia); preskúmanie možnosti podpory vysokoúčinnnej výroby energie a renovácií CZT (V.1, V.4); využívanie geotermálnej energie na kombinovanú výrobu elektriny a tepla (KVET) vo forme binárneho cyklu (P.1).
	Stratégia ochrany ovzdušia Slovenskej republiky do roku 2030 . 2. časť Programy pre zlepšenie kvality ovzdušia + Podklady pre Stratégiu na zlepšenie kvality ovzdušia (SHMÚ, 2020)	V Podklade pre Stratégiu sú na základe faktov a analýz uvedené potreby ako prijatie účinných opatrení v oblasti vykurovania domácností, pričom je potrebné sústrediť sa hlavne na oblasti s nepriaznivými rozptylovými podmienkami, kde sa zároveň sústreďuje vysoká koncentrácia kotlov na tuhé palivo; prijímať opatrenia na zníženie emisií v cestnej doprave, vrátane emisií z resuspenzie z povrchu ciest; v prípade obmedzených finančných zdrojov je potrebné zamerať sa primárne na oblasti v ktorých je expozícia obyvateľstva zhoršenej kvalite ovzdušia najvyššia; upresňovať geografické vymedzenie oblastí pravdepodobne ohrozených zhoršenou kvalitou ovzdušia. Úvodnými indíciami, ktoré slúžia na vytýčenie takýchto území sú rozptylové podmienky a rozmiestnenie zdrojov znečisťovania ovzdušia. Pre takto vybrané oblasti je možné podľa potreby vykonať modelovanie s vysokým priestorovým rozlíšením alebo indikatívne merania pomocou mobilných monitorovacích staníc.
		PZKO je vypracovaná na základe faktov a analýz vychádzajúcich z Podkladu pre Stratégiu na zlepšenie kvality ovzdušia a to pre aglomeráciu Košice a zónu Košického kraja, pričom zameriava svoje opatrenia na prijatie účinných opatrení v oblasti vykurovania domácností (sústreďuje sa hlavne na oblasti s nepriaznivými rozptylovými podmienkami, kde sa zároveň sústreďuje vysoká koncentrácia kotlov na tuhé palivo); opatrenia na zníženie emisií v cestnej doprave, vrátane emisií z resuspenzie z povrchu ciest; primárne sa zameriava na oblasti v ktorých je expozícia obyvateľstva zhoršenej kvalite ovzdušia najvyššia; a upresňuje geografické vymedzenie oblastí pravdepodobne ohrozených zhoršenou kvalitou ovzdušia (berú sa do úvahy rozptylové podmienky a rozmiestnenie zdrojov znečisťovania ovzdušia, kde je možné podľa potreby vykonať modelovanie s vysokým priestorovým rozlíšením alebo indikatívne merania pomocou mobilných monitorovacích staníc).
	DOKUMENTY NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI	
	Program na zlepšenie kvality ovzdušia	Hlavným cieľom PZKO je dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v aglomerácii Košice a v zóne Košický kraj tak, aby sa pomocou navrhnutých opatrení a ich aplikáciou zabezpečilo zníženie koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší pod limitné a cieľové hodnoty.

Oblasť zdravia	(PZKO) pre aglomeráciu Košice a zónu Košický kraj (v procese SEA)	<i>PZKO je v súčasnosti v procese SEA. Opatrenia stanovené v správe o hodnotení budú zapracované do finálneho SD, v prípade nezapracovania do SD je potrebné obstarávateľom vypracovať odôvodnenie</i>
	NÁRODNÉ PRÁVNE PREDPISY	
	č. 146/2023 Z. z. ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	„-“ zahrnúť do zákona nové požiadavky smernice k limitom koncentrácie znečisťujúcich látok „+“ zdefiniuje pre okresné úrady v sídle kraja vypracovať program na zlepšenie kvality ovzdušia, pre samosprávny orgán vypracovať regionálny program na zlepšenie kvality ovzdušia alebo pre obce miestny program na zlepšenie kvality ovzdušia v záujme zníženia znečistenia ovzdušia „+“ v programoch na zlepšenie kvality ovzdušia sa určujú opatrenia merateľné, kontrolovateľné a časovo viazané a určené spolu s merateľnými indikátormi plnenia, s uvedením subjektov zodpovedných za ich plnenie a s termínmi ich realizácie a opatrenia v súlade s Národným programom znižovania emisií na dosiahnutie príslušných environmentálnych cieľov.
	DOKUMENTY NA NÁRODNEJ ÚROVNI	
	Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (NEHAP V.) (2019)	Základným cieľom NEHAP V. je minimalizovať riziká pochádzajúce z prostredia, ktoré môžu poškodzovať a ohrozovať zdravie ľudí. Je preto nevyhnutné posilňovať úsilie zamerané na riešenie hlavných environmentálnych determinantov s vplyvom na zdravotný stav jednotlivca i celej populácie ktorými sú znečistenie ovzdušia, znečistenie vôd, nedostatočné zásobovanie pitnou vodou, nebezpečné chemické látky, hluk, odpady, kontaminované lokality a zmena klímy. Zlepšovanie kvality životného prostredia je podmienkou pre tvorbu zdravého sídelného prostredia pre kvalitný život. Navrhované opatrenia v PZKO plnia ciele pre prioritu (a) AP zameranú na Zlepšenie kvality vnútorného a vonkajšieho ovzdušia pre všetkých, ako jedného z najdôležitejších faktorov ohrozujúcich životné prostredie v tomto regióne, prostredníctvom opatrení smerujúcich k plneniu usmerňujúcich hodnôt kvality WHO v neustálom procese zlepšovania. Ide o podporu cieľov v tejto prioritě: poskytovanie objektívnych a aktuálnych údajov z monitoringu kvality ovzdušia pre prijímanie operatívnych opatrení ako aj opatrení dlhodobého charakteru, ktoré budú smerovať k zlepšovaniu kvality ovzdušia, a tým k znižovaniu negatívnych účinkov znečisteného vonkajšieho ovzdušia na zdravie (všetky aktuálne a dlhodobé opatrenia v PZKO); zvyšovanie povedomia verejnosti o význame kvality vonkajšieho a vnútorného ovzdušia z hľadiska ich vplyvu na zdravie v masovokomunikačných prostriedkoch (prioritné opatrenie pre aglomeráciu Košice a zónu Košický kraj O.1 Informovanie a osвета verejnosti v oblasti ochrany ovzdušia); aktualizácia a dôsledná implementácia Programov na zlepšenie kvality ovzdušia, ktoré stanovia opatrenia „šité na mieru“ na konkrétne problémy kvality ovzdušia v danej ORKO (spracovanie a schválenie PZKO). Aktuálne prierezové a podporné opatrenia a dlhodobé opatrenia PZKO zamerané na zeleň (S.6), ekologizáciu urbanizovaných oblastí a verejných priestorov (D.6, V.4) a cyklo dopravu (D.6, D.10) podporia hlavné ciele v prioritě (f) NEHAP V. Podpora zdravších, odolnejších a udržateľných miest a obcí prostredníctvom integrovaného, zdravie podporujúceho prístupu k mestskému a územnému plánovaniu, k riadeniu mobility a prostredníctvom implementácie efektívnych a koherentných politík, výmeny skúseností a osvedčených praktík pri riešení kvality životného prostredia a zdravia obyvateľov urbanizovaných území.
	NÁRODNÉ PRÁVNE PREDPISY	
	Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	„+“ je zadaný §, ktorý udáva kritéria na zriadenie zdroja znečistenia pre zariadenia pre deti a mládež (dlhodobé opatrenie PR.1)

Oblasť hospodárstva	DOKUMENTY NA NÁRODNEJ ÚROVNI	
	Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 (2019)	<p>Plán je vypracovaný v zmysle čl. 9 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení EÚ a opatrení v oblasti klímy. Týmto plánom sa aktualizuje platná energetická politika z roku 2014. Okrem základných pôvodných štyroch pilierov, o ktoré sa opiera energetická politika (energetická bezpečnosť, energetická efektívnosť, konkurencieschopnosť a udržateľnosť energetiky) sa plánom rozširuje aj o rozmer dekarbonizácie. Plánom sa posilňuje plnenie opatrení cieľov stanovených v energetickej politike: <i>opatrenia spočívajú v podpore rozvoja a širšieho využívania verejnej hromadnej dopravy, najmä železničnej dopravy, podpore využívania ekologických pohonných hmôt, biopalív, CNG, LPG, elektromobility, ako aj nemotorovej dopravy (cyklistika).</i></p> <p><i>PZKO realizáciou aktuálnych prierezových a podporných opatrení (D.3, D.10), ako aj dlhodobých opatrení (D.10, D.4) v doprave zabezpečia plnenie opatrení daných INEKP a to rámcových opatrení 4.1.3 Obnova a modernizácia vozidlového parku – dráhová doprava, 4.3.1 Podpora verejnej osobnej dopravy, 4.4.1 Podpora cyklistickej dopravy, 4.6 Podpora energeticky efektívnej dopravy.</i></p>
	DOKUMENTY NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI	
	Vodíková stratégia Košického kraja (2021)	<p>Košický samosprávny kraj hľadá riešenia, ako prispieť k väčšej energetickej samostatnosti. Jednou z tém je aj vodíková stratégia a cielený výskum v oblasti využitia vodíkových technológií. Zvyšovanie povedomia o alternatívnych zdrojoch energie je hlavným faktorom podporujúcim rast na trhu. Palivové články SOFC čoraz viac získavajú na prestíži ako dôležitý zdroj pre možnosti záložného napájania, predovšetkým vďaka svojej schopnosti vyrábať elektrinu pomocou rôznych palív, akými sú vodík, zemný plyn a bioplyn. Samosprávny kraj chce stratégiou podporiť technologický rozvoj v riešení tejto otázky.</p> <p><i>MHD v meste Košice smerujúca na medzinárodné letisko Košice navrhuje v stratégii využiť MHD s vodíkovým autobusom čím by sa vytvorila preprava s nulovými emisiami. Toto opatrenie dané stratégiou by bolo podporené aktuálnym opatrením D.3 zabezpečenie nízkoemisného vozového parku MHD nákupom autobusov s nulovými emisiami.</i></p>
	Konceptiou rozvoja mesta Košice v oblasti tepelnej energetiky (2020)	<p>Koncepcia vychádza z tepelnej energetiky mesta Košice s prioritami optimalizácia podielu OZE; pri výrobe tepla, z využívania zemného plynu, ako „paliva prechodu“ k nízkouhlíkovej ekonomike; z podpory účinných systémov centralizovaného zásobovania teplom. V oblasti tepelnej energetiky sú stanovené tieto národné ciele: udržateľné zásobovanie teplom, t.j. bezpečná, spoľahlivá, cenovo prijateľná, efektívna a environmentálne udržateľná dodávka tepla prioritne zo systémov CZT; zvýšenie podielu tepla z lokálne dostupných OZE; zvýšenie účinnosti pri výrobe a distribúcii tepla; rozvoj účinných systémov CZT.</p> <p><i>Podpora plnenia záväzných zásad stanovených koncepciou mesta Košice zameraných na obnovu súčasných technicky a ekonomicky dožitých odovzdávacích staníc tepla a výstavba kompaktných domových odovzdávacích staníc a využitie geotermálnej energie v SCZT bude zabezpečená aj cez PZKO aktuálne prierezové a podporné opatrenia P.1 Rekonštrukcia vonkajších primárnych horúcovodných rozvodov sústavy CZT Košice a P.1 Výstavba geotermálneho zdroja s dodávkou tepla do CZT Košice 30 - 90 MWt ako aj dlhodobým opatrením V.1 Podpora centrálného vykurovania.</i></p>
	Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (2021)	Cieľom tejto stratégie je vytvoriť plán krokov vedúcich k zníženiu emisií, ktoré generujú svojou činnosťou organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja o 10% do roku 2030 a o ďalších 10% do roku 2050. Stratégia uvádza špecifické ciele zvlášť pre sektor budovy (školy, kultúrne a zdravotnícke zariadenia, atď.), doprava, energetika a odpady.

		<p>PZKO zabezpečí plnenie cieľov stanovených stratégiou a to v sektore budovy - špecifický cieľ 1 : Zníženie energetickej náročnosti prevádzky budov cez V.1 opatrenie Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov na zlepšenie kvality ovzdušia pre domácnosti a samosprávy zamerané na energeticky úsporné opatrenia (zateplenie budov, výmena okien a dverí, výmena osvetlenia v budovách). V sektore doprava bude podpora plnenia špecifického cieľu 1: Podpora nemotorovej a e-dopravy budovaním bezpečných cyklotrás s rozdelením etáp do roku 2030 a 2050 cez aktuálne prierezové a podporné opatrenie v PZKO v časti Doprava D.10 Dobudovanie a skvalitnenie siete cyklistických komunikácií a dlhodobými opatreniami D.10 Podpora cyklo dopravy formou budovania nových cyklistických ciest a pokračovanie v budovaní diaľkovej medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11. V sektore Doprava Špecifický cieľ 2 Podpora nemotorovej dopravy a jednostopých e-vozidiel na základe zdieľaných dopravných prostriedkov do roku 2030 bude podporený dlhodobým cieľom v PZKO D.10 Bike and Ride systém. Ďalší špecifický cieľ 4 – budovanie záchytných parkovísk bude podporený cez PZKO dlhodobý cieľ D.5 Rozšírenie zón regulovaného parkovania o sídliskové lokality a špecifický cieľ 5 - Zvýhodnenie verejnej a nemotorovej dopravy pred individuálnou bude posilnený opatrením z PZKO dlhodobým cieľom D.8 Povolenie vyhradených jazdných pruhov.</p>
Oblasť dopravy	DOKUMENTY NA NÁRODNEJ ÚROVNI	
	Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 – Fáza II (2017)	<p>Jedným z globálnych strategických cieľov stanovených stratégiou je zníženie negatívnych environmentálnych a negatívnych socioekonomických dopadov dopravy (vrátane zmeny klímy) v dôsledku monitoringu životného prostredia, efektívneho plánovania/realizácie infraštruktúry a znižovaním počtu konvenčne poháňaných dopravných prostriedkov, resp. využívaním alternatívnych palív (SGC5).</p> <p>Na vecné plnenie (SGC5) boli stanovené horizontálne (ŠHC3) a modálne (ŠVO4) ciele. Plnenie cieľov je vyjadrené cez stanovené opatrenia.</p> <p>Pre plnenie cieľa ŠVO4_zabezpečiť lepšie podmienky pre cyklistickú a pešiu dopravu na miestnej a regionálnej úrovni sú stanovené infraštruktúrne opatrenia vo verejnej osobnej a nemotorovej doprave (OPVO2 a OPVO4 až OPVO7) zamerané na úpravy verejných priestorov miest a výstavba novej infraštruktúry pre peších a cyklistov; budovanie záchytných odstavných a parkovacích plôch v okolí železničných staníc a terminálov; revitalizácia železničných staníc a zastávok s cieľom zvýšiť kultúru a kvalitu cestovania; dosiahnutie vysokej kvality terminálov, prestupných uzlov a integrovaných zastávok s minimalizáciou bariér a maximalizáciou kompaktnosti a účelnosti a organizačné opatrenia vo verejnej osobnej a nemotorovej doprave (OPVO2) zamerané na zriadenie národnej dopravnej autority a integrácia verejnej dopravy.</p> <p>Opatrenia na plnenie ŠHC3_Systematicky znižovať negatívne socioekonomické a environmentálne vplyvy dopravy je cez systémové opatrenia (OPS7 a OPS8) zamerané na pravidelný monitoring hluku a kvality ovzdušia a realizácia opatrení redukujúcich negatívne vplyvy dopravy na ŽP; pravidelné vykonávanie bezpečnostných auditov a realizácie opatrení zvyšujúcich bezpečnosť dopravy. Ďalej sú to infraštruktúrne opatrenia (OPC4, OPC7 až OPC11) koncepčne realizovaný rozvoj IDS; dobudovanie severojužného prepojenia na východnom Slovensku; dobudovanie stredoslovenskej cestnej osi západ – východ; rozvoj siete ciest I. a II. Triedy; modernizácia a rozvoj ostatnej siete D a RC, ak je to odôvodnené; modernizácia nosnej trate Žilina - Košice - Čierna nad Tisou.</p> <p>Okrem hore uvedených opatrení stratégia stanovuje cez opatrenie OPS7_Pravidelný monitoring hluku a kvality ovzdušia a realizácia opatrení redukujúcich negatívne vplyvy dopravy na ŽP odstránenie rizík súvisiacich so zabezpečením legislatívou stanovených limitov kvality ovzdušia.</p>

		<p>Opatrenia pre dopravu v PZKO sú v súlade s dopravnou stratégiou, čím sa zabezpečí plnenie cieľov SGC5. Na zabezpečenie plnenia OPS7 v stratégii odporúčame doplniť dlhodobé opatrenie o D.16 Obmedzovanie emisií z prevádzky vozidiel vo verejnom sektore (orgány mesta a zriaďovateľské organizácie, úžitkové vozidlá) a to v prímestskej doprave mesta Košice, čím by sa posilnilo odstraňovanie rizík prekračovania hodnôt znečistenia ovzdušia v meste Košice a jeho okolí (zmena v limitoch daná novelou smernice). Išlo by o regulovaný nárast dopravných intenzít s preferovaním ekologickej verejnej osobnej dopravy (napr. CNG a LNG autobusy, alternatívne autobusy na elektrický pohon a trolejbusy) a podporovaním individuálnej osobnej dopravy s alternatívnym pohonom.</p> <p>Opatrenia pre plnenie cieľa ŠVO4 budú plnené v PZKO cez opatrenia zamerané na podporu cyklo dopravy (D.10), budovanie odstavných parkovísk - systémy Park&Ride, Park&Go s prepojením na integrovaný dopravný systém (D.5), zvyšovanie kvality systému verejnej dopravy (D.9).</p> <p>Dlhodobé opatrenia zamerané na výstavbu obchvatov miest a obcí (D.1) podporia realizáciu infraštruktúrnych opatrení na plnenie ŠHC3.</p>
	Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2013)	<p>Národná stratégia má stanovené štyri priority. Jednou z priorít je rozvoj cyklistickej infraštruktúry, ktorý má stratégiou stanovené opatrenia na jeho realizáciu. Medzi opatrenia patrí výstavba cyklistickej infraštruktúry: hlavnej - výstavba samotných cyklociest a cyklotrás a doplnkovej - vo forme výstavby stojanov a prístreškov na bicykle, odpočívadiel, informačných tabúl a značenia.</p> <p>Aktuálne prierezové a podporné opatrenia a dlhodobé opatrenia (D.10) v PZKO zamerané na rozvoj cyklistickej infraštruktúry sú v súlade s hlavnými a doplnkovými opatreniami stanovenými stratégiou.</p>
	DOKUMENTY NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI	
	Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice (2016) + Plán udržateľnej mobility mesta Košice (PUM) (aktualizácia 2022 a 2024)	<p>Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice je komplexný strategický dokument zameraný na problematiku v oblasti dopravy na území mesta Košice a priľahlom okolí na obdobie rokov 2022 až 2050. Aktualizácia stratégie je zameraná na dosiahnutie týchto cieľov stratégie v témach: verejná osobná doprava, cestná sieť, parkovanie, cyklistická doprava a pešia doprava.</p> <p>Aktuálne prierezové a podporné opatrenia (D3) sú v súlade s OP17 VD 1 ekologizácia autobusovej dopravy do roku 2026. V prípade opatrenia (D.3) zameraného na prípravu modernizácie a výmeny koľají pre električkovú dopravu upozorňujeme na nesúlad s horizontom realizácie tohto opatrenia so stratégiou, nakoľko v stratégii je pre OP 7 VD - Infraštruktúra električkovej dopravy stanovený horizont na realizáciu rok 2040. Podobne je to aj v opatrení D.9 zvýšenie atraktivity dopravy MHD zabezpečením jej preferencie v doprave, ktoré je v súlade so stratégiou a podporí plnenie OP 9 VD Preferencia vozidiel MHD na križovatkách ale časový horizont pre plnenie v stratégii je až rok 2035.</p> <p>Dlhodobé opatrenia sú v súlade so stratégiou, pričom realizácia opatrenia D.10 má horizont na realizáciu rok 2040 a neskôr.</p>
	Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja (2020) + Plán dopravnej obslužnosti Košického samosprávneho kraja (2020)	<p>Plán udržateľnej mobility Košického samosprávneho kraja (PUM) je stratégia kraja, ktorá na základe analýzy dopravnej infraštruktúry a dopravných módov v Košickom kraji a vypracovaní dopravného modelu stanovila opatrenia na plnenie cieľov PUM. Hlavným cieľom je zvýšenie kvality života, zabezpečenie nového prístupu k dopravnému plánovaniu na zlepšenie situácie v každom druhu dopravy - redukcia kolón v individuálnej doprave, zlepšenie verejnej osobnej dopravy, zvýšenie bezpečnosti v cyklistickej doprave a zvýšenie pohodlia pešieho pohybu.</p> <p>Dlhodobé opatrenia pre dopravu v PZKO vychádzajú z opatrení stanovených na realizáciu cieľov v PUM. Ide hlavne o OP23CD_Údržba, opravy a modernizácia ciest, mostov a priepustov, OP24CD_Modernizácia výkonu správy a údržby ciest a mostov s využitím SMART riešení, OP25CD_Modernizácia mechanizácie Správy ciest KSK, OPŽD_úprava železničnej infraštruktúry a OP1ND_Čiastkové prepojenie kostrovej siete cyklistických komunikácií.</p>

	Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Košického kraja 2022 – 2027 – 2030 (2021)	V rámci Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky špecificky zameriava pozornosť na skvalitnenie podmienok lepšieho fyzického a mentálneho zdravia obyvateľov, zefektívnenie dopravného systému a podpora multimodality a v neposlednej rade aj ekonomický rozvoj a podpora podnikania v oblasti služieb pre cyklistov. V súlade so základnou víziou Cyklostratégie SR ako aj v snahe priblížiť sa okolitým európskym krajinám je potrebné urobiť všetko potrebné pre to, aby sme do roku 2030 dosiahli 50 % - ný nárast cyklistov na cyklistických komunikáciách Košického kraja
		<i>Aktuálne prierezové a podporné opatrenia (D.10) stanovené v PZKO sú v súlade so ŠC 1 – Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry, opatrením 1.3 Realizácia cyklistickej infraštruktúry a v dlhodobých opatreniach sa zabezpečí pokračovanie plnenia tohto cieľa. Dlhodobé ciele (D.10) stanovenými opatreniami pre zónu Košického kraja budú významným spôsobom prispievať k plneniu ŠC 2 - Vybudovanie cyklodestínácií Košického kraja a jeho opatrení OP 2.3. Realizácia nových cykloturistických trás a OP 2.4. Realizácia doplnkovej cykloturistickej vybavenosti a OP 2.6. Podpora vybudovania a zriadenia požičovní bicyklov.</i>
	NÁRODNÉ PRÁVNE PREDPISY	
	Zákon č. 135/1961 Zb. – Zákon o pozemných komunikáciách (Cestný zákon)	„+“ cestný zákon sa dotýka cyklistických komunikácií a zariadení na nich, pretože všetky cyklistické komunikácie sa radia medzi pozemné komunikácie definované týmto zákonom. Cestný zákon sa dotýka aj cykloturistických trás a zariadení na nich, pretože všetky cykloturistické trasy prechádzajú po cestách a komunikáciách definovaných týmto zákonom.
	Zákon č. 8/2009 Z. z. O cestnej premávke	„+“ zákon a jeho vyhláška popisujú organizáciu dopravy a dopravné predpisy všetkých účastníkov, tzn. aj cyklodopravu a cyklistov
Oblasť územného rozvoja	DOKUMENTY NA NÁRODNEJ ÚROVNI	
	Konceptia územného rozvoja Slovenska (2001) + Zmeny a doplnky č.1 (2011)	Cieľom KURZ je prispôbiť politiku územného rozvoja k určitým cieľom a zásadám, ktoré sú kodifikované vo viacerých svetových konvenciách ako aj v rôznych koncepčných materiáloch prijatých medzi štátmi EÚ. Medzi základné ciele pre územnoplánovacu politiku patrí aj podpora sídelného rozvoja vrátane vidieka, ochrana a tvorba životného prostredia, zabezpečenie rovnocennej dostupnosti k infraštruktúram.
		<i>V súčasnosti je v procese SEA nová KURS, ktorá bude mať nastavené nové základné podmienky a vytvárať predpoklady pre udržateľný územný rozvoj Slovenskej republiky a to aj v oblasti životného prostredia, jej zložky ovzdušia. Odporúčame po schválení novej KURS vyhodnotiť ciele PZKO a nastaviť nové opatrenia.</i>
	DOKUMENTY NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI	
	Regionálnou integrovanou územnou stratégiou (RIÚS) Košického samosprávneho kraja 2014 – 2020 (2015) + Integrovanou územnou stratégiou udržateľného mestského rozvoja funkčného územia mesta Košice (2018)	RIÚS predstavuje strednodobý strategický dokument určujúci základné rámce a prioritné oblasti pre regionálny rozvoj. RIÚS identifikuje najvhodnejšie investície v oblastiach regionálnej dopravy, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb, kultúry a životného prostredia v území Košického kraja. Na základe vymedzenia z národnej úrovne RIÚS KSK sústreďuje svoje intervencie do vybraných cieľov týchto prioritných oblastí: bezpečná a ekologická doprava v regióne, ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám, konkurencieschopný a atraktívny región, mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne, zlepšenie kvality života v regióne s dôrazom na životné prostredie. Udržateľný mestský rozvoj (UMR) sa realizuje ako súčasť RIÚS vo vzťahu k stanovenému mestskému funkčnému územiu krajského mesta Košice.

		<p>RIÚS KSK ako aj SD pre mesto Košice sú dokumenty do roku 2020 a predpokladáme, že bude spracovaný SD pre ďalšie roky. SD by mal na základe analýzy SD na roky 2014 – 2020 stanoviť nové ciele a opatrenia, ktoré by mali zahŕňať aj opatrenia stanovené PZKO, aby sa dosiahlo ich plnenie.</p> <p>PZKO má určené aktuálne prierezové a podporné opatrenia ako aj dlhodobé opatrenia, ktoré podporia plnenie cieľov RIÚS + UMR v prioritě 1 Bezpečná a ekologická doprava (rozvoj miestnych a regionálnych plánov udržateľnej mobility (D.1), rekonštrukcia a modernizácia ciest II. triedy i III. Triedy(D.2, S.1), vybudovanie nových úsekov ciest II. triedy i III. Triedy, Zvyšovanie konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy zatriaktnením a zvýšením komfortu cestovania v prostriedkoch verejnej osobnej dopravy (VOD) v súlade s plánom udržateľnej mobility a zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy, na celkovom počte prepravených osôb (D.2, D.6, D.9, D.10).) Ďalej je to podpora priority 4: Zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie (zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry (S.6) a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy, ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku (V.4).)</p>
	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja KSK na roky 2023 – 2027 (2022)	<p>PHSR KSK je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie regiónu. Impulzom pre spracovanie PHRSR KSK je zefektívniť systém strategického riadenia rozvoja, zaviesť riadenie bližšieho občanom, ako aj zaviesť nové inovatívne prístupy za účelom zlepšenia kvality života občanov a podmienok pre ekonomické aktivity v regióne. Priority rozvoja a ciele PHRSR KSK na roky 2023 – 2027 (s výhľadom do roku 2030) boli stanovené v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj.</p> <p>Previazanosť PZKO s PHSR KSK je cez prioritu P1 Udržateľná priorita so špecifickým cieľom Š1.1 Podporiť rozvoj železničnej siete v dopravnom systéme kraja v nadväznosti na rozvoj dráhovej dopravy a mobility (D.3, D.4, D.12); Š 1.2 Odľahčiť zataženie a zvýšiť bezpečnosť cestných komunikácií (D.1, D.2, D.5, D.8) a Š1.3 Rozvinúť systém nemotorového spôsobu dopravy (D.6, D.10) a Š 1.4: Zabezpečiť rozvoj integrovaného systému verejnej osobnej dopravy (D.14). Ďalej opatrenia stanovené PZKO sú opatrenia, ktoré podporia v PHRSR jej prioritu 2 Kvalitné a udržateľné životné prostredie špecifický cieľ 2.3: Znižovanie emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok v ovzduší (V.9, P.1, O.2, Energeticky úsporné opatrenia).</p>
	Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho funkčnej oblasti 2022 – 2027 (2021)	<p>Rozvojový program mesta alebo obce je nástroj, ktorý pomáha samospráve využiť rozvojový potenciál územia, umožňuje vyvinúť koordinovaný a inštitucionálny rámec na riešenie výziev a príležitostí a dáva obyvateľom možnosť vyjadriť sa k budúcnosti miesta, kde žijú. SD má stanovené 4 tímy rozvoja mesta Košice (Zelený rozvoj, Spoločenský rozvoj, Ekonomický rozvoj a Spravovanie).</p> <p>PZKO je v súlade s témou 1 Zeleným rozvojom, kde podporí plnenie opatrení cez cieľ1 Zvýšiť ochranu a obnovu prírodného ekosystému v území pre vytvorenie zdravého životného prostredia a zvýšiť jeho odolnosť voči zmene klímy (adaptačné a mitigačné opatrenia (S.6, V.4); cieľ2 Znížiť vplyv záťaží z ľudských činností na zdravie obyvateľov a životné prostredie (PR.1); cieľ4 Znížiť energetickú spotrebu a podporovať využívanie energie z obnoviteľných zdrojov (opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia pre domácnosti a samosprávy); cieľ6 Zvýšiť podiel udržateľných druhov mobility a zlepšiť dopravnú obsluhu v území (D.10) a cieľ 7 Zvýšiť povedomie občanov o problémoch, dôsledkoch a riešeniach v životnom prostredí prostredníctvom environmentálnej výchovy. Rozširovať environmentálnych zručností obyvateľov, organizácií a samospráv (O.1).</p>
	Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Košický kraj v znení zmien a doplnkov (2009 + zmeny 2014, 2017, 2022)	<p>Hlavným cieľom riešenia ÚPN a ich zmien a doplnkov je: formulácia regulatívov záväznej časti a aktualizácia smernej časti na základe údajov o prebiehajúcich a pripravovaných zmenách v území a na základe podnetov a návrhov od štátnej správy, samosprávy, správcov technickej infraštruktúry a ostatných podkladov a súborov informácií v zmysle § 7a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, s tým súvisí aktualizácia grafickej časti ÚPN VÚC KSK. ÚPN má zahrnúť premietnutie koncepčných materiálov schválených Zastupiteľstvom KSK, resp. štátnymi orgánmi a prehodnotiť aktuálnosť iných koncepčných materiálov.</p>

		<i>Posledné ZaD UPN VÚC KSK boli v roku 2022, kde zmeny boli zamerané aj na sektor dopravy riešením R2 a D1, čo je zadefinované aj v dlhodobých opatreniach PZKO (D.1), ďalej sú to zámery v regionálnej železničnej trati (D.4) a v časti Obnoviteľné zdroje energie sú stanovené zámery na rozšírenie teplovodu/horúcovodu (P.1).</i>
--	--	---

V tabuľke je vyhodnotená väzba medzi opatreniami stanovenými PZKO a súčasnou legislatívou v SR a to cez symboly „+“ alebo „-“:

„+“ – dostatočne riešené - v právnych predpisoch na národnej úrovni, nie je potrebné zrealizovať ich zmenu alebo doplnenie,

„-“ – nedostatočné riešené - v prípade nezrealizovania zmeny alebo doplnenia právnych predpisoch na národnej úrovni by sa nezabezpečilo plnenie cieľov/ opatrení PZKO.